

Društvo za Združene narode za Slovenijo
United Nations Association of Slovenia

Raziskava »Mladi in Združeni narodi«

POROČILO

Avtorice raziskave: Adriana Aralica, Urša Bračun, Sabina Carli, Maja Drča, Tjaša Pele

Avtorice poročila: Adriana Aralica, Maja Drča, Mateja Robnik

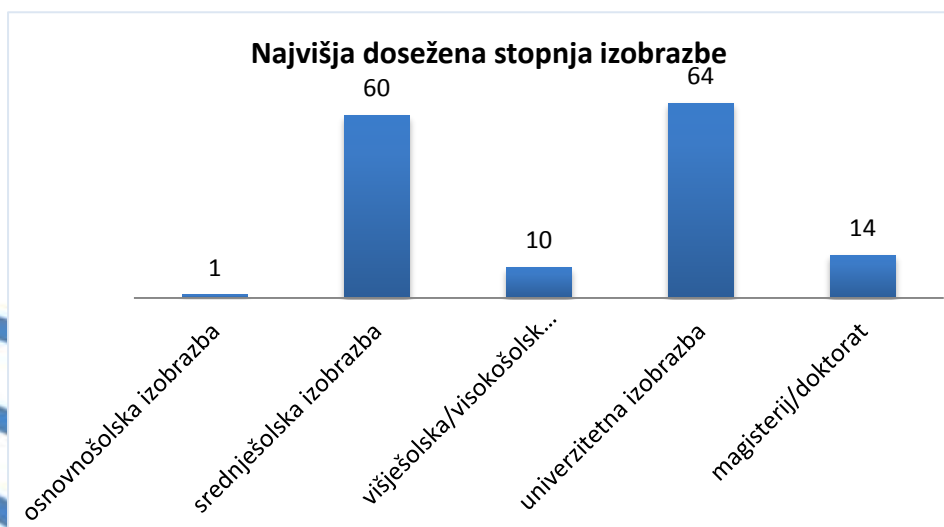
Društvo za Združene narode za Slovenijo

Ljubljana, avgust 2014

Društvo za Združene narode (ZN) za Slovenijo je pripravilo raziskavo »Mladi in Organizacija združenih narodov«, v kateri je med 30. septembrom in 31. decembrom 2013 sodelovalo 149 udeležencev,¹ starih med 18. in 30. let. Raziskava je bila objavljena na spletni strani Društva za ZN, promovirali pa smo jo tudi po socialnih omrežjih in preko partnerskih organizacij. Cilj raziskave je bilo ugotoviti mnenje mladih o delovanju ZN in njihovo poznavanje ZN, pa tudi ideje za večjo povezanost med mladimi in Organizacijo združenih narodov (OZN).

Graf 1: Najvišja dosežena stopnja izobrazbe anketirancev (N=149)

V raziskavi, ki prikazuje, kako je OZN prepoznana med mladimi v Sloveniji, je od 149 udeležencev sodelovalo 49 moških. Med anketiranci so bili izprašani 104

študenti/dijaki, 17 zaposlenih ter 28 tistih, ki zaposlitev še iščejo. Kot prikazuje spodnji diagram, večina anketirancev dosega stopnjo srednješolske in univerzitetne izobrazbe.

Kar 131 udeležencev se izobražuje oziroma je izobraženih v družboslovni/humanistični smeri, medtem ko v naravoslovni/tehnični smeri le 18. Glede na smer izobrazbe večine anketirancev lahko v rezultatih ankete pričakujemo dobro poznavanje OZN. V času študija je bilo na področju obštudijskih dejavnosti aktivnih 132 oziroma 88 % anketirancev, 9 % je bilo aktivnih občasno, medtem ko 3 % udeležencev prostovoljskega ali študentskega dela ni opravljalo. Večina

Graf 2: Aktivnost na področju obštudijskih dejavnosti (N=149)

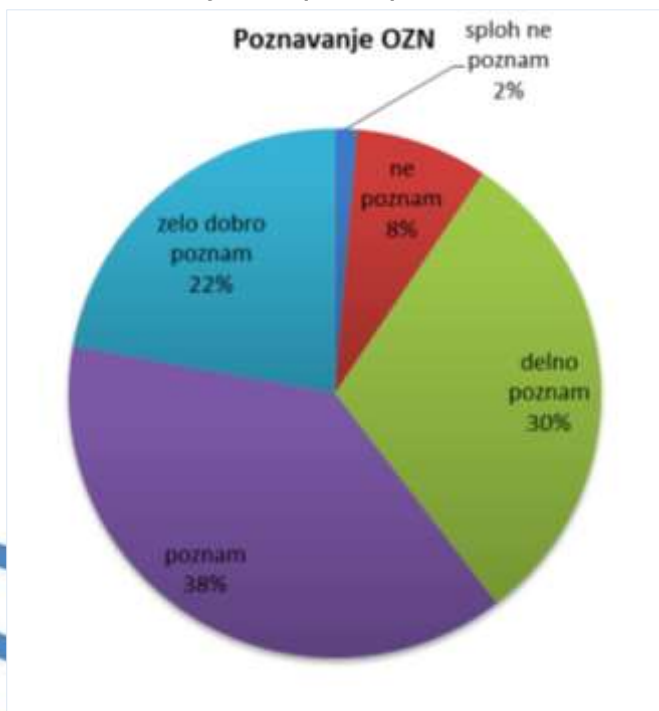
¹¹ Anketo je rešilo 161 anketirancev, vendar so bili glede na starostno omejitev odgovori 12 anketirancev neveljavni.

Društvo za Združene narode za Slovenijo
United Nations Association of Slovenia

anketirancev torej predstavlja aktivne mlade, ki svoje interese udejanjajo oz. so jih udejanjali že v času študija.

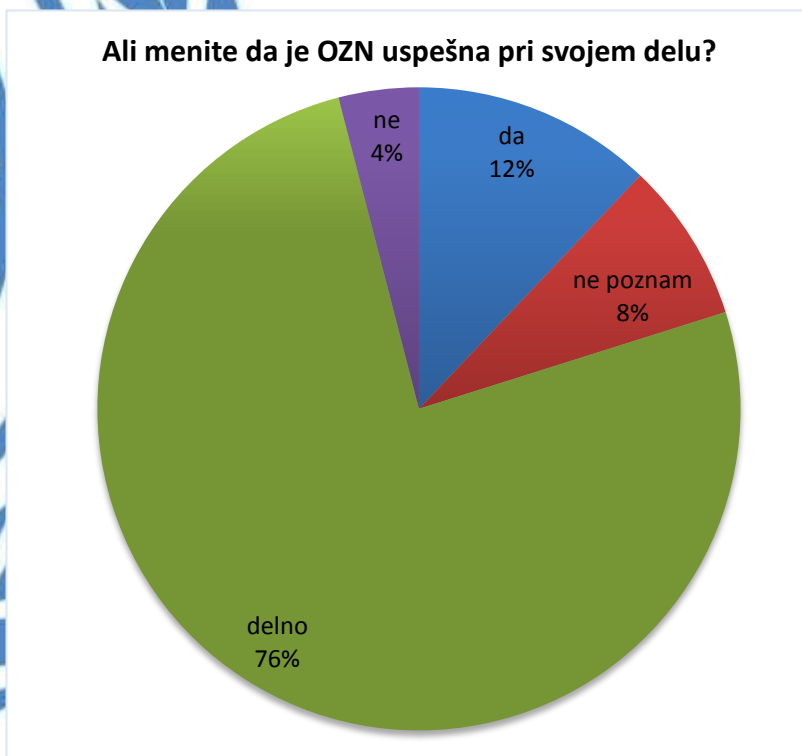
Graf 3: Poznavanje OZN (N=149)

V anketi smo preverjali, kako dobro mladi poznajo OZN in kakšno stališče imajo o delovanju in uspešnosti organizacije.

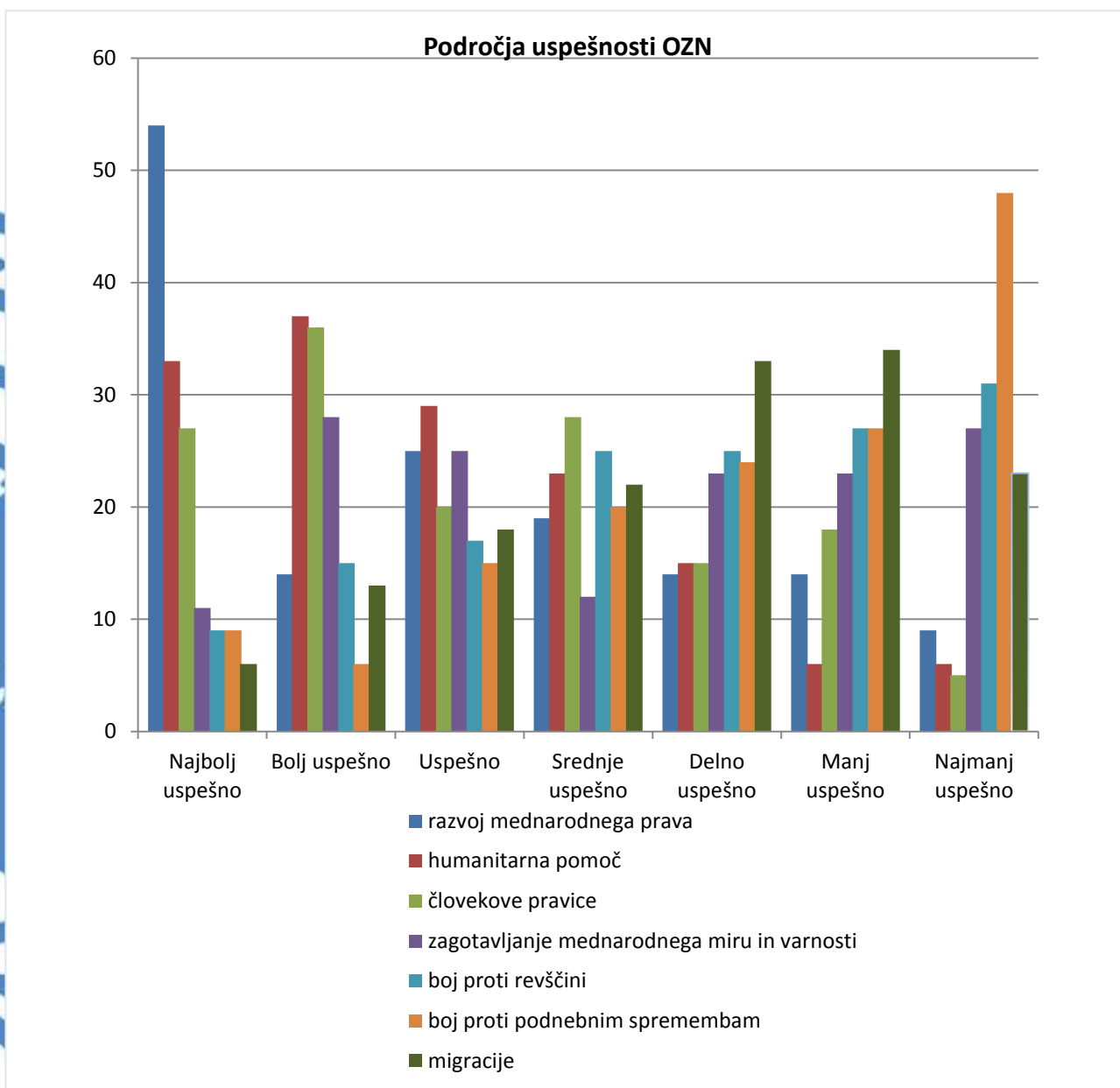
Velika večina udeležencev pozna ali pa je vsaj že slišala za OZN. 22 % anketirancev delovanje OZN pozna zelo dobro, slabih 70 % anketirancev organizacijo pozna dobro ali pa vsaj delno, medtem ko ostalih 10 % z organizacijo ni seznanjeno.

Od teh, ki organizacijo poznajo, jih večina (76 %) meni, da je OZN delno uspešna pri svojem delu.

Graf 4: Uspešnost delovanja OZN (N=149)

Po mnenju udeležencev je OZN najbolj uspešna na področju razvoja mednarodnega prava, tako meni 54 vprašanih oz. 36 %, sledita pa področji humanitarne pomoči (22 %) in človekovih pravic (18 %). Slednji najvišje položaje zasedata tudi v kategoriji boljše oz. srednje uspešnosti, a zagotovo ne kot najmanj uspešni. Tu se jim pridružujejo še področja boja proti revščini in podnebnim spremembam ter migracij, ki je hkrati tudi eno izmed manj uspešnih področij. Kot najmanj uspešna anketiranci označujejo področja boja proti podnebnim spremembam (32 %), boja proti revščini (21 %) in zagotavljanja mednarodnega miru in varnosti (18 %).

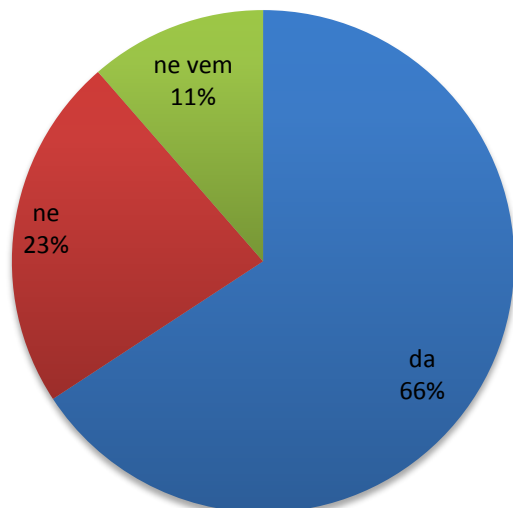

Graf 5: Področja delovanja OZN, prikazana po uspešnosti (N=149)

Društvo za Združene narode za Slovenijo
United Nations Association of Slovenia

Ali menite, da dejavnosti OZN vplivajo na vaše vsakdanje življenje?

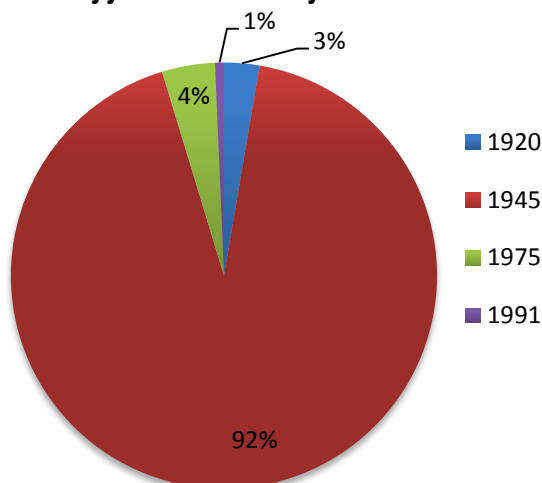
Zanimiv podatek je, da se kar 66 % izprašanih zaveda, da dejavnosti OZN vplivajo na naše vsakdanje življenje, medtem ko jih 23 % meni drugače. Da so anketiranci v večini dobro informirani o organizaciji, nakazujejo pravilni odgovori na številna vprašanja.

Graf 6: Vpliv dejavnosti OZN na vsakdanje življenje posameznika (N=149)

Kar 92 % anketirancev je pravilno odgovorilo na vprašanje, kdaj je bila OZN ustanovljena, v 97 % so vedeli, katero mednarodno organizacijo je nasledila OZN, in 90 % vprašancev je seznanjenih, da sta UNICEF in UNESCO del sistema OZN.

Graf 7: Letnica ustanovitve OZN (N=149)

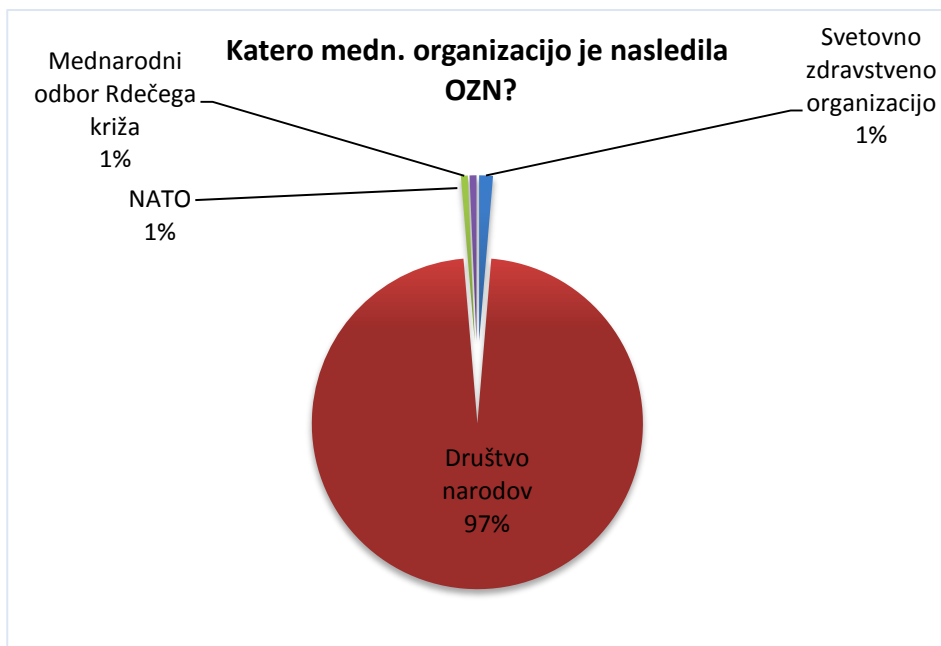
Kdaj je bila ustanovljena OZN?

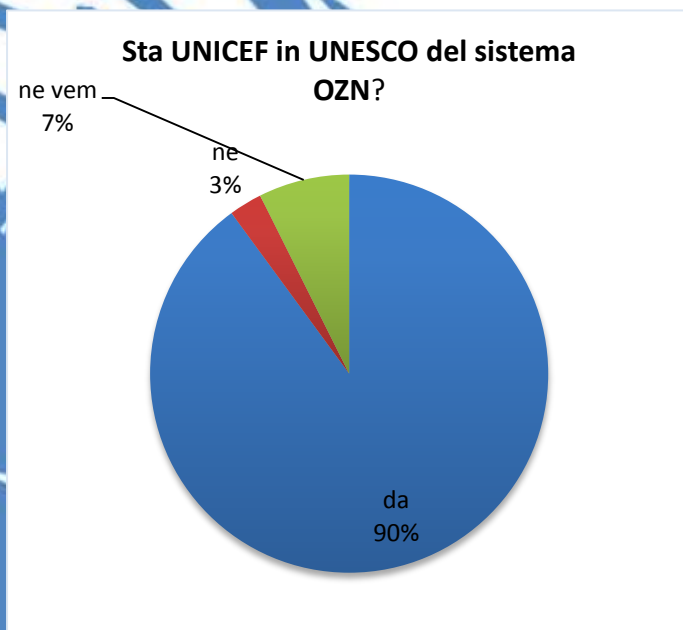
Anketiranci torej vedo, da sega nastanek OZN v obdobje po koncu druge svetovne vojne – 24. oktobra 1945 je stopila v veljavo Ustanovna listina ZN² in OZN je nasledila Društvo narodov.

² Ustanovna listina ZN – *Charter of the United Nations*, podpisana 26. junija 1945 v San Franciscu, v veljavi od 24. oktobra 1945. Dostopno prek: <http://www.un.org/aboutun/charter/index.html> (10. december 2012).

Graf 8: OZN naslednica mednarodne organizacije (N=149)

Graf 9: UNICEF in UNESCO del sistema OZN (N=149)

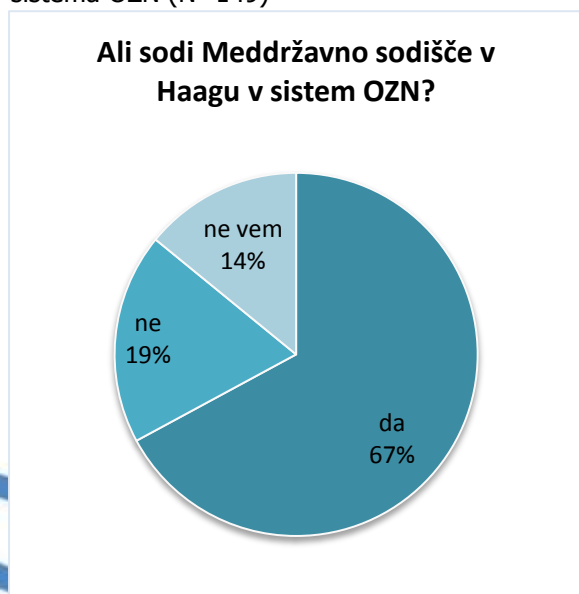
Anketiranci pravilno ugotavljajo, da sodita Sklad ZN za otroke (*United Nations Children's Fund, UNICEF*) in Organizacija ZN za izobraževanje, znanost in kulturo (*United Nations Organization for Education, Science and Culture, UNESCO*) kot specializirani agenciji v sistem OZN. Poleg glavnih teles (Generalna skupščina, Varnostni svet, Meddržavno sodšče, Skrbniški svet, Ekonomski in socialni svet ter Sekretariat) sistem ZN sestavljajo tudi

številne druge organizacije, agencije in programi, ki so specializirani za svoja področja.

Za razliko od teh treh vprašanj so udeleženci slabše odgovorili na vprašanje o slovenskem sedežu v Varnostnem svetu ZN in o Meddržavnem sodišču v Haagu. Nekaj več kot polovica (60 %) jih pravilno ugotavlja, da je Slovenija v preteklosti bila (nestalna) članica Varnostnega sveta ZN, v 28 % pa pravijo, da Slovenija nikoli ni nosila te pomembne vloge. Medtem pa je

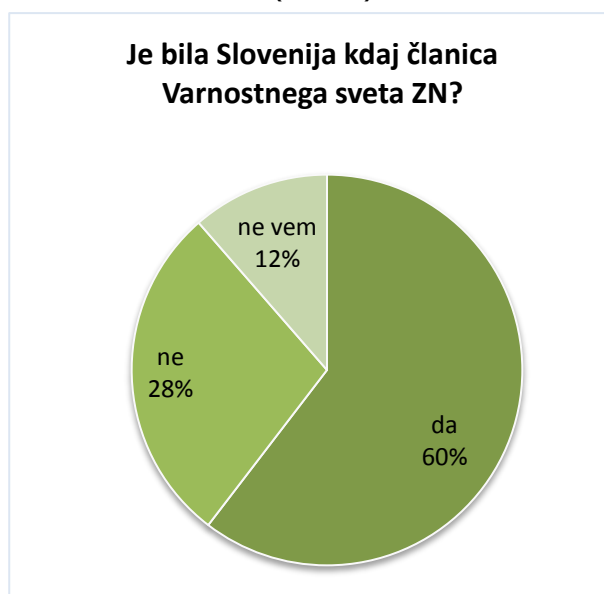
67 % seznanjenih, da je Meddržavno sodišče v Haagu pglavitni pravni organ OZN in seveda sodi v sistem organizacije.

Graf 10: Meddržavno sodišče v Haagu del sistema OZN (N=149)

Več kot tretjina anketirancev ni seznanjena, da je Meddržavno sodišče v Haagu eden od šestih glavnih teles OZN.

Graf 11: Članstvo Republike Slovenije v Varnostnem svetu ZN (N=149)

Slovenija je bila nestalna članica Varnostnega sveta ZN v obdobju 1998–1999, potegovala pa se je za mandat tudi za obdobje 2012–2013.

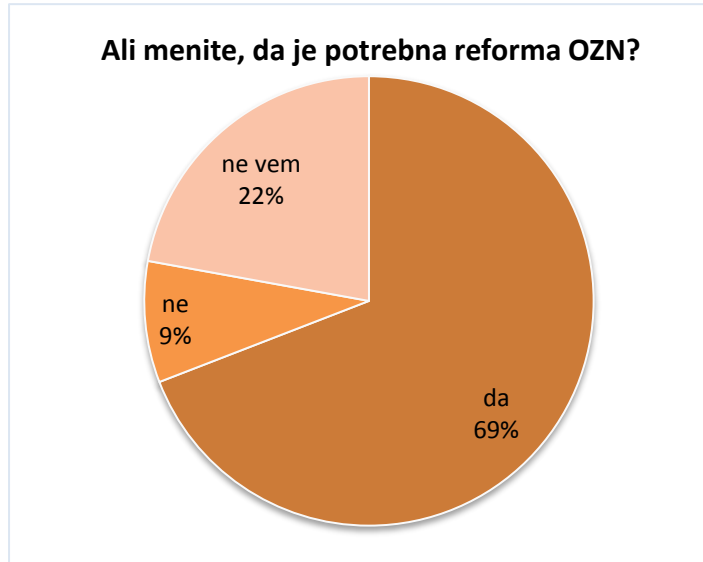
Ali menite, da Slovenija dovolj aktivno sodeluje v okviru OZN?

Nekaj več kot polovica anketirancev (52 %) meni, da Slovenija v okviru OZN ne sodeluje dovolj aktivno. Dobra tretjina trdi, da se naša država angažira dovolj, medtem ko se ostali niso opredelili.

Graf 12: Sodelovanje Slovenije v sistemu OZN (N=149)

Graf 13: Reforma OZN (N=149)

V 69 % udeleženci trdijo, da je reforma OZN potrebna, 22 % anketirancev pa ni znalo odgovoriti na to vprašanje, kar nakazuje, da jim samo delovanje organizacije ni poznano.

Da ima OZN pristojnost posredovati v državah, kjer je varnost državljanov ogrožena, meni dobra polovica izprašanih, medtem ko jih 40 % trdi, da so te pristojnosti občasne. Zanimiv podatek je, da jih kar 77 % ugotavlja, da bi OZN morala posredovati v Siriji, kar nam pove, da so naši anketiranci ažurni na področju mednarodnega dogajanja. OZN naj bi po mnenju 60 % udeležencev neustrezno naslavljala razvojne razlike v svetu.

Graf 14: Pristojnost OZN posredovati v državah, v katerih je varnost državljanov ogrožena (N=149)

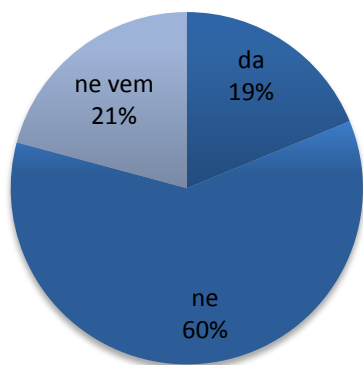

Graf 15: Posredovanje OZN v Siriji (N=149)

Društvo za Združene narode za Slovenijo
United Nations Association of Slovenia

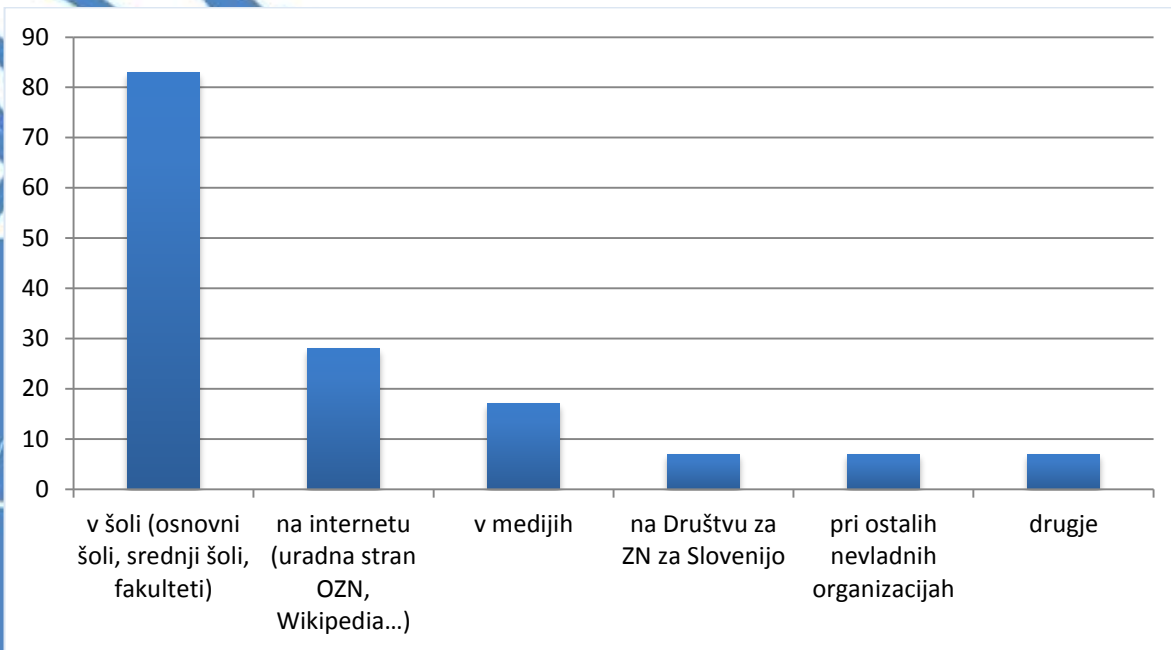
Ali menite, da OZN ustrezno naslavlja razvojne razlike v svetu?

Odpravljanje revščine in naslavljanje razvojnih vprašanj sta dve zelo pomembni temi na agendi OZN, vendar pa anketiranci teh prizadevanj OZN ne ocenjujejo kot uspešnih.

Graf 16: Ustreznost naslavljanja razvojnih razlik v svetu (N=149)

Graf 17: Pridobivanje informacij o OZN (N=149)

Rezultati naših anketirancev o pridobitvi informacij o OZN so prikazani v spodnjem grafu, kjer lahko vidimo, da je največje število (83 od 149) pridobilo znanje v šolah in na fakultetah. Ostali so informacije dobili na internetu, v medijih ali celo preko Društva za ZN za Slovenijo.

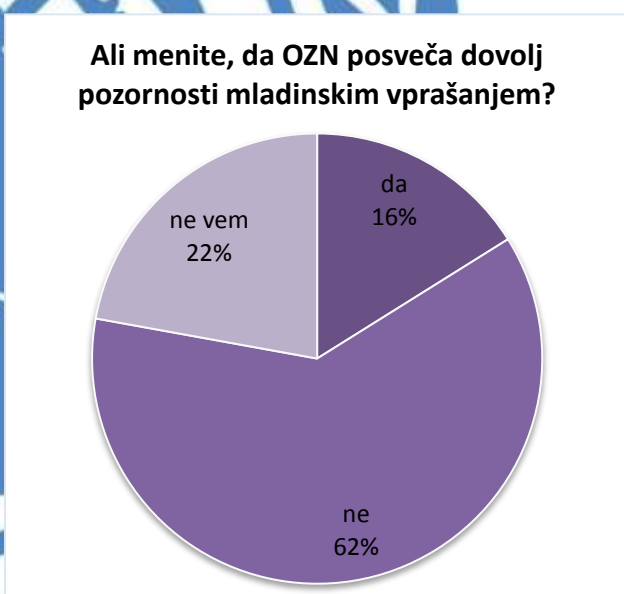
Društvo za Združene narode za Slovenijo
United Nations Association of Slovenia

Poznavanje organizacije med mladimi, ki so sodelovali v raziskavi, je precej dobro, kar pa še ne pomeni, da so seznanjeni s področjem mladinskih politik v sklopu OZN. 60 % jih namreč ne pozna dejavnosti OZN na tem področju, je pa razveseljiv podatek, da je 16 % udeležencev znalo področja celo naštet.

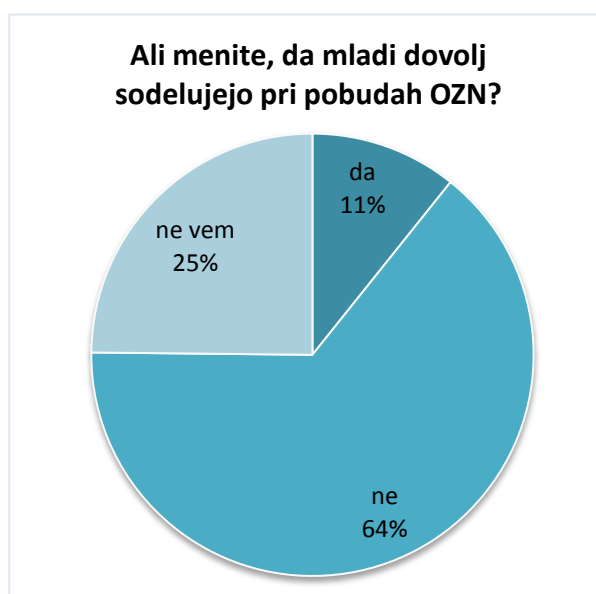

Graf 18: Poznavanje dejavnosti OZN na področju mladinskih politik

Glede na slabo poznavanje dejavnosti OZN na področju mladinskih politik rezultati odgovorov na naslednja vprašanja najverjetneje niso povsem verodostojni. 62 % udeležencev meni, da OZN ne posveča dovolj pozornosti mladinskim vprašanjem. Po mnenju 64 % anketirancev mladi ne sodelujejo dovolj pri pobudah OZN, medtem ko 11 odstotkov meni, da mladi pri teh pobudah vendarle prisostvujejo.

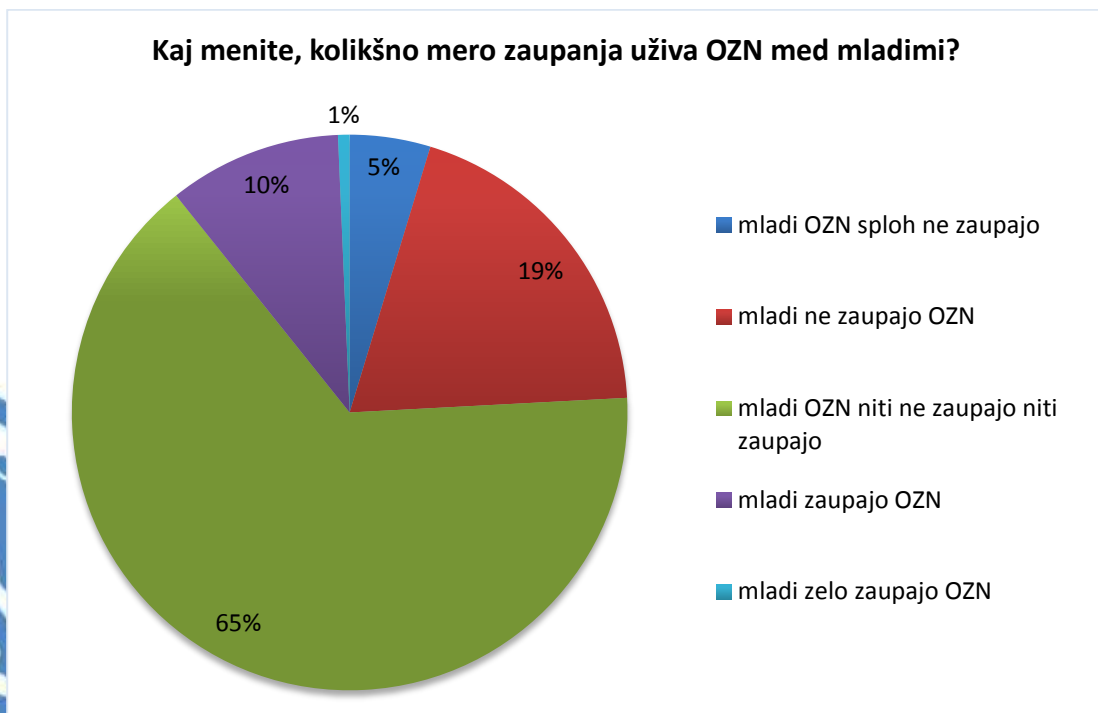
Graf 19: Posvečanje mladinskim vprašanjem (N=149)

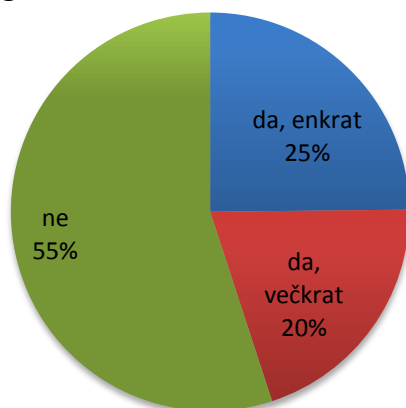
Graf 20: Sodelovanje mladih pri pobudah OZN (N=149)

Raziskava je preverjala tudi, kolikšno mero zaupanja OZN uživa med mladimi. 10 % anketirancev meni, da mladi OZN zaupajo, slabih 20 % pa, da so mladi do organizacije nezaupljivi. Največ (65 %) jih meni, da so mladi neopredeljeni, torej da organizaciji niti ne zaupajo niti ne zaupajo. Na tem mestu pa se seveda najdejo še posamezniki, ki OZN zelo zaupajo oziroma sploh ne zaupajo.

Graf 21: Zaupanje mladih OZN

Ali ste se kdaj udeležili dogodkov, ki jih organizira Društvo za ZN za Slovenijo?

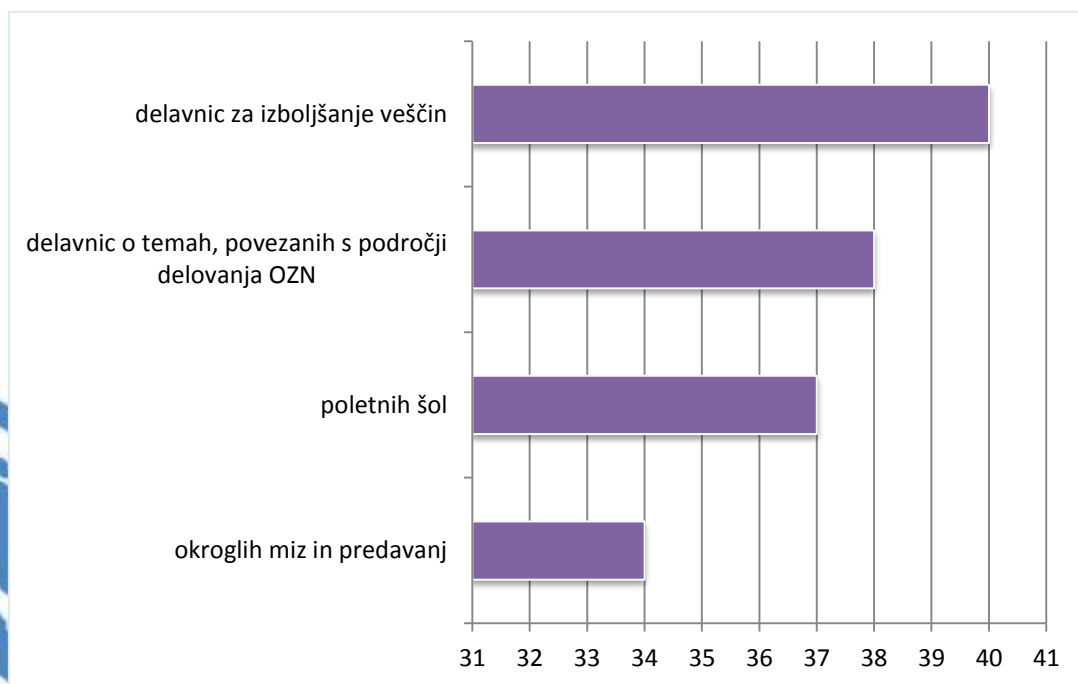

Graf 22: Udeležba na dogodkih Društva za ZN za Slovenijo (N=149)

V anketi smo preverjali tudi poznavanje Društva za ZN za Slovenijo kot ključne slovenske nevladne organizacije, ki skrbi za promocijo vrednot OZN in informiranje javnosti o dejavnostih OZN, tudi z organizacijo različnih dogodkov. Nekaj več kot polovica anketirancev se nikoli ni udeležila dogodkov, ki jih organizira Društvo za ZN za Slovenijo. 25 % izprašanih se je dogodkov udeležila enkrat, 20 % pa celo večkrat.

Spodnji graf prikazuje dejavnosti mladinskih/nevladnih organizacij, ki bi se jih udeleženci raziskave želeli več. Po njihovem mnenju so najbolj zaželeni delavnice za izboljšanje veščin ter delavnice o temah, povezanih s področji delovanja OZN. Nekaj manj bi se večkrat želeli udeležiti poletnih šol in okroglih miz ter predavanj. Sklepamo lahko, da so bolj kot razprav in predavanj mladi željni praktičnega dela, ki seveda bogati delovne izkušnje.

Graf 23: Aktivnosti mladinskih/nevladnih organizacij, ki bi si jih mladi želeli več (N=149)

V anketi smo tudi preverjali, katere tematike s spektra delovanja OZN so mladim najbolj zanimive. Med odgovori so prevladovali

- človekove pravice,
- anketiranci pa so kot zanimive tematike izpostavili tudi:
- mirovništvo in ohranjanje mednarodnega miru in varnosti,
 - podnebne spremembe in okoljska vprašanja,
 - trajnostni razvoj,
 - pravice žensk in otrok,
 - enakopravnost spolov,
 - pravice manjšin,
 - migracije,
 - humanitarno pomoč in razvojna vprašanja,

- razvoj mednarodnega prava,
- izobraževanje in kulturo ter šport.

Nekateri anketiranci so izpostavili konkretna varnostna vprašanja (situacijo na Bližnjem vzhodu in v Siriji), spet drugi pa so kot zanimive tematike navedli specializirane agencije (UNESCO in Urad visokega komisarja ZN za begunce – *United Nations High Commissioner for Refugees*, UNHCR) in programe (UN Women), med odgovori pa najdemo tudi zaposlovanje v OZN in izobraževanje mladih.

Anketiranci so imeli možnost podati svoje predloge, kako mladim približati delovanje OZN. Velika večina kot najboljšo možnost izpostavlja:

- informiranje o področjih delovanja OZN, predvsem mladinskih vprašanj, in pa z vključevanjem teh tem v formalni izobraževalni sistem – tako primarni, kot tudi sekundarni. V tem pogledu so vprašani naklonjeni povezovanju in sodelovanju med različnimi šolami;
- ozaveščanje naj bi po mnenju anketirancev potekalo v obliki (gostujočih) predavanj, okroglih miz, predstavitev, debat, poletnih šol, delavnic, obiskov in spoznavnih dni, raziskovalnih nalog, razpisov, štipendij, filmov ali izdaj publikacij; in le tako bodo mladi postali tudi dovetnejši za lastno mnenje in presoje;
- eden izmed načinov, ki je bil izpostavljen v odgovorih, je bila tudi simulacija delovanja OZN ali t. i. model ZN (*Model United Nations*, MUN);
- mladi menijo, da bi lahko svoje znanje poglobili z opravljanjem (plačanih) praks in služb v organih OZN, svoje ideje, ki bi pripomogle k boljšemu delovanju OZN na konkretnih področjih, pa implementirali s pomočjo finančnih spodbud;
- vprašani so opozorili tudi na prisotnost spletnih medijev in družabnih omrežij, ki pa o OZN ne poročajo dosti oz. je ton poročanja v večini primerov negativen in ne omenja pozitivnih učinkov delovanja organizacije;
- po mnenju nekaterih vprašanih se mladi ne morejo aktivno vključevati v procese odločanja, saj manjkajo koherentne mladinske politike ali pa mladi ne vedo, kako se vključiti, predvsem na lokalni ravni;
- nekateri dvomijo, da se OZN sploh lahko približa mladim, ter dodajajo, da se mora najprej spremeniti od znotraj;

- le eden od vprašanih je pripisal, da organizacija pridobi širšo prepoznavnost šele, ko postane suveren akter na svetovnem odru. Ker pa se vpliva OZN v vsakdanjem življenju ne zavedamo, saj ga neposredno ne zaznamo, ljudje vidijo le megleno sliko o obstoju te organizacije, o samem delovanju pa nimajo dovolj informacij;
- morda bi bila najbolj učinkovita ideja enega izmed vprašanih, ki nas je opomnil, da verjetno še ne obstaja računalniška igrica na temo OZN, ki bi zagotovo dvignila raven prepoznavnosti organizacije med mladimi.

“ Sicer pa mladi splošno ne zaupamo politiki, prav tako pa menim, da slednje velja tudi za mednarodne organizacije idr.

Sklenemo lahko, da so mladi v Sloveniji obveščani o OZN, vendar pa nepoznavanje strukture organizacije kaže na pomanjkanje teh vsebin v formalnem izobraževanju in je pridobivanje znanja o organizaciji in globalnih vprašanjih na splošno vezano bolj na terciarno izobraževanje in/ali interese posameznikov. OZN pokriva širok spekter delovanja in s svojim delovanjem vpliva na življenje vsakega posameznika; zato je potrebno mlade izobraziti in jih spodbuditi, da se tudi sami aktivno vključujejo v področja delovanja OZN.

Mladinska sekcija Društva za združene narode za Slovenijo je s pridobitvijo rezultatov vprašalnika potrdila svoje dobro delo, vendar se zavedamo, da je možnosti za napredek še veliko. Želeli bi si, da bi se več mladih aktivno vključevalo v naše aktivnosti, ki hkrati nudijo ravno tisto, kar so mladi identificirali kot pogoj za približevanje delovanja OZN mladim.